Raadsvoorstel

Tabel registratiegegevens

Registratienummer	26.0005313
Zaaknummer	Z26001096
Datum oordeelsvormende raadsvergadering	4 juni 2026
Datum besluitvormende raadsvergadering	18 juni 2026
Van afdeling	Bedrijfsvoering
Onderwerp	Jaarstukken 2025, voorjaarsrapportage 2026 en begroting 2027
Portefeuillehouder	wethouder V.B. Buis

Samenvatting

De raad wordt verzocht kennis te nemen van de Jaarrekening 2025 en een positieve zienswijze af te geven op de jaarrekening 2025, de voorjaarsrapportage 2026 en de begroting 2027 van SSC DeSom.

De structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan SSC DeSom bedraagt vanaf 2027 voor Opmeer € 396.000. Daarnaast bedraagt de incidentele verhoging in het kader van de voorjaarsrapportage 2026 € 158.000.

Inleiding

Op 16 april 2026 heeft SSC DeSom de voorjaarsrapportage 2026, de begroting 2027 en de jaarstukken 2025 aan de raad toegezonden. Met dit raadsvoorstel wordt de raad in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze te geven.

In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR2019) is vastgelegd dat jaarstukken en (concept)begrotingen uiterlijk 15 april aan de gemeenteraden worden aangeboden en

dat zij uiterlijk 25 juni hun zienswijze uitbrengen. De besluitvorming door de raad van Opmeer vindt plaats op 18 juni 2026.

Voorgesteld besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2025 van SSC DeSom;
2. Een positieve zienswijze af te geven op de voorjaarsrapportage 2026 van SSC DeSom met de daarin opgenomen incidentele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €158.000;
3. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2027 van SSC DeSom met de daarin opgenomen verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €396.000

Argumenten

1.1 In 2025 is aantoonbaar geïnvesteerd in informatiebeveiliging en compliance
SSC DeSom heeft begin 2025 conform het Uitvoeringsplan Informatiebeveiliging 2024-2025 het eerste ISO 27001-certificaat behaald, gedurende 2025 de eerste periodieke her-audit uitgevoerd en in december 2025 het vernieuwde ISO 27001-certificaat ontvangen. Daarnaast is begin 2025 een ISAE 3402 Type II-verklaring over 2024 verkregen, geldig tot en met 31 december 2026.

1.2 De uitvoering van 2025 is wezenlijk beïnvloed door onvoorziene ontwikkelingen
Wijzigingen rondom WerkSaam, de digitale werkplek, de versnelling van SaaS en de vervanging van storage noodzaakten tot contractverlengingen en extra externe inzet. Dit leidde tot verhoogde druk op de bedrijfsvoering en de begroting 2025. Vanwege de aanhoudende onzekerheden is in 2025 afgezien van een najaarsrapportage. De financiële effecten zijn daardoor integraal verwerkt in de jaarrekening 2025.

1.3 De jaarrekening 2025 is financieel rechtmatig en betrouwbaar
Bij het opmaken van de jaarrekening zijn de financiële effecten van de onvoorziene ontwikkelingen inzichtelijk gemaakt en heeft de accountant een positief getrouwheidsoordeel afgegeven. In de controleverklaring bij de gewaarmerkte jaarstukken 2025 is vastgesteld dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de baten en lasten over 2025.

2.1 De Voorjaarsrapportage 2026 weerspiegelt een bijstelling vanwege veranderende omstandigheden
Ontwikkelingen zoals het vertrek van WerkSaam, het uitstel van het werkplekconcept, de verlenging van de ICT-infrastructuur en de versnelde afbouw van hostingdiensten leiden tot een heroverweging van eerder gemaakte keuzes en een aanpassing van het financiële kader.

2.2 De Voorjaarsrapportage 2026 markeert een overgang naar een gewijzigde koers
De geschetste ontwikkelingen maken duidelijk dat de oorspronkelijke koers van DeSom 2.0 niet kan worden voortgezet en dat sprake is van een heroriëntatie op de inrichting van de ICT-samenwerking, waarbij in de tussenliggende periode het borgen van de continuïteit centraal staat.

Raadsvoorstel

2.3 De financiële consequenties voor de Gemeente Opmeer zijn afgebakend en beheersbaar
De voorjaarsrapportage 2026 leidt tot een incidentele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 158.000 in 2026 en een noodzakelijk investeringskrediet van € 400.000 voor netwerkcomponenten, waarbij de structurele lasten vanaf 2027 worden betrokken bij de begroting en de meerjarenraming.

3.1 De begroting 2027 geeft uitvoering aan de expliciete opdracht van de deelnemers
De deelnemende gemeenten hebben in hun zienswijzen op de kadernota 2027 nadrukkelijk verzocht om de huidige ICT-dienstverlening zo goed mogelijk te borgen totdat een nieuwe visie en planning beschikbaar zijn, en dit tegen zo laag mogelijke kosten.

3.2 De begroting 2027 volgt rechtstreeks uit onvoorziene en onvermijdbare ontwikkelingen
Het vertrek van WerkSaam, het uitstel van het werkplekconcept, de noodzakelijke verlenging van de ICT-infrastructuur en de versnelde afbouw van hostingdiensten hebben directe en structurele gevolgen voor het kostenbeeld in 2027.

3.3 *De begroting 2027 is gericht op het beheersbaar borgen van de ICT-dienstverlening in een overgangssituatie*
Het Algemeen Bestuur heeft op 17 december 2025 besloten tot het uitvoeren van een nader en breder onderzoek naar een hernieuwde visie op de ICT-samenwerking. Dit besluit volgt uit de conclusies van het rapport 'Nu kiezen', waarin is vastgesteld dat voortzetting van DeSom 2.0 leidt tot oplopende lasten en structureel dalende opbrengsten.

Kanttekeningen

1.1 De realisatie van DeSom 2.0 is in 2025 inhoudelijk achtergebleven bij de verwachtingen
Dit is in belangrijke mate het gevolg van onvoorziene externe ontwikkelingen, zoals het vertrek van WerkSaam, het uitstel van de digitale werkplek en de versnelling van SaaS-oplossingen, waardoor prioriteit moest worden gegeven aan stabiliteit en continuïteit boven verdere realisatie.

1.2 De combinatie van uitvoering, beheer en heroriëntatie heeft geleid tot beperkte bestuurlijke focus en sturing
Deze situatie vloeit voort uit het karakter van 2025 als overgangsjaar, waarin SSC DeSom gelijktijdig verantwoordelijk was voor de reguliere bedrijfsvoering en het voorbereiden van mogelijke koerswijzigingen, zonder dat daarover reeds eenduidige bestuurlijke keuzes waren gemaakt.

1.3 De jaarstukken 2025 bieden beperkt inzicht in het toekomstige handelingsperspectief
Dit past bij het karakter van een jaarrekening die is gericht op verantwoording over het afgesloten jaar, terwijl tegelijkertijd zichtbaar wordt dat in 2025 onvoldoende scherpte is aangebracht in het afronden of expliciet stopzetten van onderdelen van DeSom 2.0.

2.1 De uitvoerbaarheid van de ICT-dienstverlening in 2026 wordt beïnvloed door meerdere gelijktijdige en deels nog onzekere ontwikkelingen

Raadsvoorstel

Deze druk hangt samen met het stopzetten van de doorontwikkeling van DeSom 2.0 en het besluit om eerst nadere analyse en heroriëntatie uit te voeren. Hierdoor werken het vertrek van WerkSaam, het uitstel van het werkplekconcept, de verlenging van de ICT-infrastructuur en de afbouw van hostingsdiensten gelijktijdig door, terwijl concrete uitwerkingskeuzes nog niet zijn vastgesteld.

2.2 Het continuïteitsplan staat op gespannen voet met de beoogde heroriëntatie van de ICT-samenwerking
Deze spanning is aanvaardbaar omdat het continuïteitsplan expliciet is bedoeld als tijdelijke borging van de bestaande ICT-dienstverlening, in afwachting van een nieuwe visie en planning van de deelnemers, waarbij investeringen zoveel mogelijk scenario-neutraal worden uitgevoerd om toekomstige keuzes niet te blokkeren.

3.1 De begroting 2027 kent een beperkte inhoudelijke voorspelbaarheid en sturingsruimte
Dit volgt direct uit het stopzetten van de doorontwikkeling van DeSom 2.0 en de keuze om eerst tot een hernieuwde visie op de ICT-samenwerking te komen. Hierdoor is de begroting ingericht op het continueren van bestaande dienstverlening in een overgangssituatie.

3.2 Kostenbeheersing en besparingen zijn op korte termijn nauwelijks realiseerbaar
De wijze waarop hostingkosten doorlopen ondanks afnemend gebruik maakt duidelijk dat hosting zich ontwikkelt tot een structureel aandachtspunt binnen SSC DeSom. Zolang geen expliciete beleidskeuzes zijn gemaakt over de toekomstige rol van SSC DeSom in hosting, blijven gemeenten geconfronteerd met doorlopende kosten en beperkte sturingsmogelijkheden richting volgende begrotingsjaren.

Na afweging van de geschetste ontwikkelingen en kanttekeningen worden de daarbij behorende nadelen als aanvaardbaar beoordeeld en wordt voorgesteld een positieve zienswijze af te geven.

Beoogd maatschappelijk effect

Doel van de SSC DeSom is het realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en een doelmatige uitvoering van de door de gemeenten opgedragen taken, het in brede zin ondersteunen van de ICT, het realiseren van een efficiënte en een klantgerichte bedrijfsvoering. De aan de gemeenschappelijke regeling opgedragen taken bestaan uit het beheer en helpdeskfunctie, inkoop, informatiebeveiliging, architectuur, ondersteuning van informatiemanagement, ICT-projectmanagement.

Wettelijk kader

Artikel 35, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Artikel 32, lid 3 en lid 5 van de Gemeenschappelijke regeling SSC DeSom

Participatie

Niet van toepassing, betreft een Gemeenschappelijke Regeling.

Communicatie

Het besluit over de zienswijze van uw raad wordt meegedeeld aan het algemeen bestuur van de GR SSC DeSom

Financiën

Jaarrekening 2025

Saldo jaarrekening 2025 bedraagt € 142.000 negatief. Gepresenteerd wordt een resultaat van € 31.000 negatief. Dit is het saldo na onttrekking aan de reserve van € 111.000.

In de regeling is opgenomen dat een negatief jaarresultaat wordt verrekend met de algemene reserve. Het saldo van de algemene reserve per 31-12-2024 bedraagt € 111.000 en is ontoereikend om het gehele negatieve resultaat te dekken. Het negatieve saldo wordt na de onttrekking aan het saldo van de Algemene reserve € 31.000. Er wordt echter niet aangegeven hoe dit saldo wordt aangevuld door de deelnemers.

Voorjaarsrapportage 2026

Het jaar 2026 was het eerste jaar dat DeSom factureert volgens de nieuwe afspraken vanuit DeSom 2.0. In de voorjaarsrapportage 2026 van DeSom zijn diverse incidentele lasten opgenomen die niet in de begroting 2026 waren meegenomen. Deze incidentele lasten konden nog niet eerder worden opgenomen in de begroting door de nieuwe afspraken met DeSom over de dienstverlening.

De incidentele lasten bestaan o.a. uit:

- Hogere afschrijvingslasten
- Hogere licentiekosten
- Hogere inhuur derden
- Hogere onderhoudskosten
- Externe dienstverleningscontracten

Ook de vervallen bijdrage van WerkSaam ad € 350.000 is in de Voorjaarsrapportage 2026 meegenomen (uittreding vanaf 1 oktober 2026). De bijdrage voor DeSom in de begroting van Opmeer was geraamd op € 928.000. De verhoging voor 2026 die voortvloeit uit de voorjaarsnota zal € 158.000 bedragen en gaat dus alleen over de incidentele kosten.

Begroting 2027

De bijdrage voor Opmeer aan DeSom zal voor 2027 € 1.324.000 (incl. BTW) bedragen. De bijdrage voor 2026 is € 928.000. De verhoging bedraagt voor Opmeer € 396.000. Deze verhoging heeft twee hoofdoorzaken:

- De uittreding van WerkSaam waardoor de kosten worden verdeeld over minder deelnemers;
- Het standaard opnemen van hostingskosten in de begroting 2027, die in 2026 nog niet konden worden geraamd vanwege nieuwe afspraken met DeSom en daarom eenmalig via de voorjaarsnota 2026 zijn verwerkt.

Raadsvoorstel

De vergelijking tussen de begroting 2026 (€ 928.000) en begroting 2027 (€1.324.000) is dus niet helemaal reëel omdat de bijdrage voor 2026 met de voorjaarsnota aanzienlijk wordt verhoogd.

In onderstaande tabel staat een vergelijking van bijdragen van Opmeer aan DeSom (2026 vs 2027)

Jaar	Bijdrage Opmeer aan DeSom	Mutatie t.o.v. vorig jaar	Toelichting
2026 (oorspronkelijk)	**€ 928.000**	–	Begroting 2026
2026 (na voorjaarsnota)	**€ 1.263.000**	**+ € 335.000**	Incidentele lasten DeSom (€158.000) + extra hostingskosten(€177.000)
2027 (begroting)	**€ 1.324.000**	**+ € 396.000** t.o.v. oorspronkelijke 2026	Kostenomslag door uittreding WerkSaam + hoge hostingkosten

Extra kosten voor zilver dienstverlening en hosting bedragen € 177.000 (nu nog een aparte factuur en wordt in voorjaarsnota Opmeer opgenomen). Tevens worden er in de voorjaarsrapportage van DeSom diverse incidentele kosten opgenomen wat voor Opmeer € 158.000 aan extra lasten betekent. Totaal bedraagt dit € 335.000.

Reële vergelijking 2026 (na bijstelling) vs. 2027

Vergelijking	Bedrag
Bijdrage 2026 (na voorjaarsnota)	€ 1.263.000
Bijdrage 2027	€ 1.324.000
Werkelijke stijging 2027 t.o.v. gecorrigeerd 2026	**€ 61.000**

In de Kadernota 2027 waren geen doorrekeningen gemaakt van recente ontwikkelingen waardoor wij eerder geen inzicht hadden over de financiële gevolgen daarvan (o.a. uittreding WerkSaam).

Uitvoering

Het algemeen bestuur van DeSom behandelt de jaarstukken 2025, voorjaarsrapportage 2026 en de begroting 2027 in de vergadering van 13 juli 2026.

Bijlagen

1. Begroting 2027 SSC DeSom versie 1.0;
2. Voorjaarsrapportage 2026 SSC DeSom versie 1.0;
3. Gewaarmerkte Jaarstukken 2025 van SSC DeSom inclusief controle verklaring

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op Wet Gemeenschappelijke regelingen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 mei 2026,

gehoord de behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering van 4 juni 2026;

besluit:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2025 van SSC DeSom;
2. Een positieve zienswijze af te geven op de voorjaarsrapportage 2026 van SSC DeSom met de daarin opgenomen incidentele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €158.000;
3. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2027 van SSC DeSom met de daarin opgenomen verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €396.000

Besloten in de raadsvergadering van 18 juni 2026.

{{esl: Signer1:Capture:size(200,50)}} *{{esl: Signer2:Capture:size(200,50)}}*

L. Gijben
griffier

H.M. Wiersema
voorzitter